

هیچی هیج و خۆکوشتن

● ئەوانەى لەدوای دوو جەنگی جیهانییەوه یاخیدەبن و تا قوولایی قوولاییەکان بیهۆدەدەبن بە ژیان، لەووەیە کە بۆچی خودا لایەك لەم دنیاىە ناکاتەوه کە دروستیکردوه، مرۆف مرۆفی قێکردو "خودا" نایەتە دەنگ، بەلام یاخیوونی ئیئەو بیئومیدی و تورەیی و جینیو نازارە کاغان لەوهدایە؛ بۆچی دەسەلاتی کوردیمان دروستکردو ئەمەرۆ تەنھا نازار لە سیبەریدا دەچینیئەوه؟! هەموو یە کپارچە بیر لەوه دەکەینەوه.

دایکم دەستلەسەرئەژنۆ دادەنیشت و دەچوو بە خەیلداو لیمدەپرسی؛ بیر لە چی دەکەیتەوه؟! ئەو دەبیوت "هیج"، هەر ئەم "هیج"ەش بوو وایکرد ئەلبیر کامۆ بکاتە فەیلەسوفی "پوچی"، ئەم بیرکردنەوهیە بەسەر هەمووماندا هاتوو و بیرمان لە "هیج" کردووەتەوه، بەلام لەمەری ولاتەکەى مندا "هیجیکی تر" هەیه کە هەموومانى وێرانکردوو و وێرانتریشی دەکات، ئەوه نییە هەموومان لەبەر هیجپوچی ژیانى مەملەکەت هەلدین و سیاسەتى "تەنھا لیرە مەبە لە هەر شوینیك دەبیوت لیرە باشتر" گرتوووەتەبەر، ئەوهشی ناچیتەدەر، ئەوا دەمیکە ژیان کوشتوویەتى یان راستر دەسەلات کوشتوویەتى، لەبەرئەوه ژیانى ئیئە بووئە دوو جار "هیج" لە نەتوانیندا، لەوهش زیاتر خەریکە "خۆکوشتن" دەبیئە دەروازەیهکی تری هەلھاتن، تەنھا لە مانگیکدا لە هەلەبجە دوو گەنج خۆیان کوشت، چ کارەساتیکە ژینگەیهك خۆکوشتن بەرھەمبەینیت؟! ئیتر لیرەدا دەبیوت بوەستین، دەبیوت ئیئەو دەسەلات پیکەوه لەم پرسە تازەیه رامین. هیچی ناسایی و پوچگەرایى فەیلەسوفەکان، بیرکردنەوهیە لە کۆتایی و قوولئى ژیان لە کۆتاییەکەیدا، بەلام هیچی گەنجان و جەماوەرى بیئەرەتانی ئیئە لەوهدایە بەر لەوهی ریگەى ژیان سەرەتاکانى بیرین، هیجیکی نزیك دیتە پێشمان، بەر لەوهی ئەنجامی هەموو تواناکان بکاتە هیج وەك ئەوهی "پوچگەراکان" بنایى لەسەر دەکەن، ئیئە هیجمان لە توانادا نییە هیج بکەین، هیچی ئیئە "ناومیدی" و "رەشینی" یەکی قوولە لە سەرەتای ساوایی ژیاغاندا یە ئەك ئەنجامی ژیان کە سەراپای تەنیوین.

بۆ چەند سالیكە ئەنجامی پوچی و هیجیەکانى دەسەلاتمان لیۆ دەرکەوت و دەرنەنجامەکەشى چەندین خۆیشاندان و تورەبوون و شکاندنی موقەدەسەکانى لیکەوتەوه، بەلام دەسەلات هەر نەهاتەوه هۆش خۆی، خەویك ئەك لە بیئاگاییدا، بەلكو لەوهی نەیهویت لەو خەوه خۆشە بەئاگاییت کە لە خەویدا هەموو گیرفانەکانى دنیاى بریو و لەسەر کەشکەلانی خەزینەى جەماوەر دانیشتوو و لە دنیا دەخوات، ئەمە خەوی قوولئى دەسەلات و بەرپرسانە، بۆیە نایانەویت لەو بەهەشە بیئە خوارئى. چاک دەزانن تەنھا تیلەچاویکیش لە جەماوەر برن، ئەوا دەبیوت لەسەر حسابى خەوی پارەخواردنەکیان بیئ، چونکە ئەوهی جەماوەر دەیهویت بریتییە لەوهی "ئەوهی لای ئەوانە، لیان بەسەرئیتەوه".

ئیئە بە نووسینی هیمانەو مانگرتن و یاداشتەکانى پەرلەمان و حکومەت، هەموو ریگایەکمان تاقیکردەوه، (دەسەلات) ئیئە هەر فەرماۆشان کردین و نەتانکرد بۆ جاریکیش یاداشتیکمان بچۆینەوه و لایەك بە رووی خواستەکاندا بکەنەوه، کە تورەش بووین و هاتینە سەر شەقام، تەقەتان لیکردین و لیئان کوشتین و ئەوهش کە مایەوه، بوویە خائین و گێرەشیوین و بە کریگیراو.

بۆیە بە دەسەلات دەلیین؛ گەر خۆیشاندانمان نەکرد بۆ ئەمسال، ئەوا بەرپرسەکان و دەسەلات شین بگێرن و بگرن بەسەر پۆستەکانیاندا، چونکە ئەنجامەدانى خۆیشاندان لەوهوه نییە کە ئیئە لوتفتان نواندوو و خزمەتتان کردوون، نا بگرە لەوهدایە کە جارن خۆشەویستیمان هەبوو بۆ نیشتمان و ئومیدمان هەبوو لە چاکسازى، بەلام ئەمجارە بیئومیدی و دلرەقى ئیئە گەشتە رادەیهك نەیهینە سەر شەقام و گەشتوینەتە دوورپانى دوو هیج کە ژیان لیرە نەماییت، خۆ گەر شارەوانى و تەواوی مۆنومنت و دەزگاگانمان سووتاندو رژاینە سەر شەقام و دنیامان تیکدا، ئەوا شایى بگێرن، چونکە هیشتا بە ئومیدین بەم ولاتە کە نەفەسیك ماییت بۆ گۆران.

لیرەوه لە نازارى سەدان رۆحى بریندارى ئەم ولاتەوه کە بە نازارى نیشتمانیکی جوانەوه، تالانەوه و ئەنجامیکی هیجیان وەرگرتەوه، پیوست دەکات بە دەسەلات و خودا بلین "دۆستی دوینی ئەى ئەوهی دەنگمان پیدایت، پەشیمان لە خۆمان ئەك لە تۆ، تۆش خودایە لیئمان بورە ئەمانەمان هەلبژارد، ئیئە نەمانزانى تۆ فەرموتە ﴿هەر کەسیك گەندەلییەك لە دنیادا بلاوکاتەوه، وەك ئەوه وایە هەموو دنیاى کوشتیبت﴾، ئیئە نەمانویست کەس بکوژین و پالپشتی گەندەلەکان بێن، کەچی خۆیان نکولئى لیئاکەن و شانازی پیئەدەکەن".